

एकया च दशभिश्च स्वभूते द्वाभ्यामिष्टये विंशती च ।

तिसृभिश्च वह्से त्रिंशता च नियुद्धिर्वायविह ता विमुञ्च ॥ ३३ ॥

त्रिष्टुप् अनयर्चा पात्राणि मुच्यन्ते । स्वा निजा भूतिः समृद्धिर्जगद्रूपा यस्य स स्वभूतिः हे स्वभूते हे वायो एकया दशभिः द्वाभ्यां विंशती विंशत्या पूर्वसवर्णः तिसृभिः त्रिंशता च नियुद्धिः अश्वाभिः कृत्वा इष्टये यज्ञाय त्वं यानि पात्राणि वह्से ता तानि पात्राणि इह यज्ञे विमुञ्च । पञ्च चकाराः समुच्चयार्थाः ॥ ३३ ॥

तव वायवृतस्पते वष्टुर्जामातरद्भुत । अवाऽस्यावृणीमहे ॥ ३४ ॥

गायत्री व्यश्चदृष्टा । हे वायो हे ऋतस्पते सत्यस्य पालक ऋतस्य पतिपरे सुडागमः । हे वष्टुर्जामातः आदित्यादप आदाय वायुर्गर्भयति ततो वृष्टिर्भवतीति वायुरादित्यस्य जामाता । हे अद्भुत आश्चर्यरूप तवावांसि अन्नानि वयमावृणीमहे प्रार्थयामः ॥ ३४ ॥

IV. अभि त्वा शूर नोनुमोऽदुग्धा-इव धेनवः ।

ईशानमस्य जगतः स्वर्दशमीशानमिन्द्र तस्युषः ॥ ३५ ॥

वृहतीसतोवृहतीद्वयं प्रगाथं वसिष्ठदृष्टमिन्द्रदेवत्यम् । रथन्तरं दक्षिणे पक्षे इति श्रुतेः । नान्योऽध्वर्योर्गायिदित्यध्वर्योर्गानं विहितम् । अतः साम्नां योनय ऋचः पठ्यन्ते तत्रैन्द्रः प्रगाथो रथन्तरस्य योनिः । हे शूर हे इन्द्र वयं त्वा त्वामभिनोनुमः अभिमुख्येनात्यन्तं स्तुमः नु स्तुतौ यद्भुगन्तम् । तत्र दृष्टान्तः अदुग्धाः धेनवः इव यथा अदुग्धा गावो वत्सान्स्तुवन्ति । कीदृशं त्वाम् जगतो जङ्गमस्येशानं प्रभुम् स्वर्दशं स्वः पश्यतीति स्वर्दक् तम् यद्वा स्वः आदित्य-इव दृश्यते स्वर्दक् तस्युषः स्यावरस्य ईशानम् विश्वनियन्तारमित्यर्थः ॥ ३५ ॥

न त्वावांसः॥ अन्यो दिव्यो न पार्थिवो न ज्ञातो न जनिष्यते ।

अश्वायन्तो मधवन्निन्द्र वाजिनो गव्यन्तस्त्वा हवामहे ॥ ३६ ॥

हे मधवन् धनवन् हे इन्द्र दिवि भवो दिव्यः पार्थिवः पृथिवीभवश्च त्वावान् वत्सदशोऽन्यो नास्तीति शेषः न च ज्ञातः न जनिष्यते उत्पत्स्यते । वत्सदशो